

Terapia uwagi słuchowej

**w oparciu o metodę
prof. Alfreda Tomatisa**

Studia przypadków z polskich szkół,
przedszkoli i gabinetów terapeutycznych

Nowa Era, 2022

Magdalena Raciniewska

Wykorzystanie treningu słuchowego metodą profesora Alfreda Tomatisa w nauce języków obcych

Każdy język obcy ma swój wyjątkowy zakres częstotliwości. Po urodzeniu się mamy zdolność słyszenia ich szerokiego pasma. Jednak w wieku dwóch lat nasze ucho dostosowuje się do tych częstotliwości, które są dominujące w naszym języku ojczystym, a tym samym wyłącza się na słyszenie innych, „obcych” częstotliwości. Przykładowo: język angielski używa wielu dźwięków o wysokiej częstotliwości od 2000 do 12 000 Hz, natomiast język francuski używa w większości tonów niskich od 125 do 250 Hz oraz od 1000 do 2000 Hz, a zatem zakres tego języka kończy się tam, gdzie rozpoczyna się zakres częstotliwości właściwych dla języka angielskiego. Nie powinno nas zatem dziwić, dlaczego tak trudno nam zrozumieć Francuza mówiącego w języku angielskim.

[illegible]

Alfred Tomatis odkrył prawa, które opisują korelacje między słuchem a mową. Udowodnił, że jeśli nasze ucho nie jest w stanie usłyszeć pewnych częstotliwości, to my nie potrafimy ich też poprawnie wypowiedzieć. Dlatego niektórym ludziom tak trudno jest nauczyć się obcego języka i mówić w nim. Na szczęście Tomatis opracował metodę i sprzęt do pokonywania tych trudności.

Istotą metody jest ćwiczenie słuchu przed rozpoczęciem nauki języka, aby „otworzyć ucho” na słyszenie nieznanych częstotliwości. Dzięki temu można znacznie szybciej nauczyć się języka.

Jak działa metoda profesora Tomatisa i dlaczego może okazać się tu pomocna?

Ucho nie słyszy pewnych obcych dźwięków, gdyż dwa małe mięśnie ucha środkowego: młoteczek i strzemiączko nie są fizycznie przystosowane do odbioru dźwięków rzadko używanych w naszym języku ojczystym. Skąd wiemy, że nasze ucho ma problem akurat z tymi częstotliwościami? Wyczytamy to z wykonanego przez terapeutę testu uwagi słuchowej. Wskaże on, których częstotliwości należy się nauczyć, aby prawidłowo słyszeć dany język obcy.

Istotą metody jest stopniowe trenowanie uszu przed rozpoczęciem właściwej nauki języka obcego. Dzięki specjalnie opracowanemu programowi terapeutycznemu oraz parametrom ustawień elektronicznego ucha mięśnie ucha środkowego będą zmuszone do rozciągania się i kurczenia, a przez to zostaną wzmocnione i przygotowane do odbioru nowych dźwięków. To wpłynie na szybszą i bardziej efektywną naukę, a nauczone nowe słówka będzie nam łatwiej zapamiętać i wymówić.

Fazy terapii

Pierwsza faza, tak zwana faza **bierna**, pozwala wyćwiczyć umiejętność rozróżniania dźwięków występujących w języku, którego chcemy się nauczyć. W tym celu stosuje się często nagrania dźwięków, słów lub tekstów w języku obcym, czytanych przez native speakerów. Te nagrania zostają specjalnie przefiltrowane i są podawane przez urządzenie, zwane elektronicznym uchem.

Wiadomo, że sama struktura naszego języka ojczystego została w nas zakorzeniona podczas wzrastania w łonie matki. Podczas ostatnich pięciu miesięcy ciąży słyszeliśmy głos naszej matki. Brzmiał on jednak zupełnie inaczej niż jej prawdziwy głos, gdyż

musiał przejść przez płyn owodniowy, który przepuszcza tylko wysokie dźwięki, te powyżej 6000 Hz.

Podobnie w fazie biernej możemy symulować ten proces, gdy podajemy do słuchania głos native speakera przefiltrowany na 6000 Hz. To imituje proces, który zachodził w łonie matki. Po kilku sesjach będziemy stopniowo dodawać niższe tony, aby symulować „narodziny” w nowym języku.

Druga faza to tak zwana faza **aktywna**. W kolejnych ćwiczeniach tej fazy ćwiczymy powtarzanie do mikrofonu za lektorem tego, co właśnie usłyszeliśmy. Dzięki elektrycznemu uchu głos zostaje przefiltrowany w odpowiednich częstotliwościach i wraca do uszu ucznia w czasie rzeczywistym, przez co usłyszy się on prawidłowo w danym języku. Słyszenie poprawnie swojego głosu przez ucznia sprawi, że automatycznie zacznie on równie poprawnie mówić. W wymowie uzyskujemy właściwy akcent i wzmacniamy umiejętność zapamiętywania i wypowiadania obcych słów.

Terapia trwa około 30 dni, jednak czas ten można wydłużać.

Rezultaty treningu uwagi słuchowej metodą profesora Alfreda Tomatisa

Do efektów terapii uwagi słuchowej metodą Tomatisa w obszarze nauki języków obcych zaliczyć można:

- zredukowanie czasu potrzebnego do opanowania nowego języka obcego,
- lepsze rozumienie wypowiedzi w języku obcym,
- poprawny akcent,
- lepszy rytm języka,
- szybszą naukę słówek.

Opis przypadku

W 1976 roku w szkole w Coomen w Belgii klasę 30 francuskojęzycznych uczniów (szkoły średniej) podzielono na dwie grupy na podstawie testu słuchu. Żaden z uczniów nie uczył się wcześniej języka angielskiego. Pierwsza grupa była uczona języka angielskiego w sposób tradycyjny, szkolny. Druga grupa została poddana treningowi uwagi słuchowej metodą profesora Tomatisa przez trzy miesiące, a następnie przez sześć miesięcy uczyła się tego języka metodą tradycyjną. Pod koniec roku szkolnego wszyscy uczniowie zostali przetestowani przez niezależnego eksperta językowego. Grupa poddana

wcześniej terapii wyraźnie przewyższyła grupę kontrolną pod kątem umiejętności rozumienia i wymowy języka angielskiego, a efekty nauki były trwałe.

W latach 1989–1995 firma Eurocopter, jeden z największych na świecie producentów śmigłowców, zastosowała eksperymentalnie metodę profesora Tomatisa do szkolenia i nauczania języków obcych swoich pracowników. W treningu wzięło udział 580 osób, a ich postępy były dokładnie monitorowane. Okazało się, że dzięki treningowi uwagi słuchowej czas potrzebny do opanowania języka obcego znacznie się zredukował, a efekty nauki były trwałe. Dodatkową korzyścią było to, że 83% osób uważało, że teraz lepiej komunikuje się z innymi i ma większą motywację do pracy.

Przykłady z literatury potwierdzające skuteczność terapii w obszarze nauki języków obcych

De Voight M., Vervoort J., *Listen to Live – our Brain and Music. The Tomatis Listening Training and Therapy*, Sint-Truiden 2018.

Gerritsen J., *How the Tomatis Method Accelerates Learning Foreign Languages*, 1996.

Tomatis L.A., *The Assimilation of Modern Languages*, 1975.

UWAGA SŁUCHOWA PRO

innovacyjny zestaw do terapii w oparciu o metodę
prof. Alfreda Tomatisa dla SZKÓŁ, PRZEDSZKOLI, PORADNI
i GABINETÓW TERAPEUTYCZNYCH, SZKÓŁ JĘZYKOWYCH.

- **Status wyrobu medycznego**
- **Ponad 300 gotowych ścieżek terapeutycznych**
- **Możliwość terapii głosem matki**

Zestaw **UWAGA SŁUCHOWA PRO**

W skład rozwiązania UWAGA SŁUCHOWA PRO wchodzi:

sprzęt do terapii uwagi słuchowej metodą
prof. Alfreda Tomatisa,

bezpłatne **wsparcie techniczne** po zakupie,

profesjonalne szkolenia z zakresu audiopsychofonologii (I, II, III stopnia)
oraz obsługi produktu UWAGA SŁUCHOWA PRO (dodatkowo płatne).

UWAGA SŁUCHOWA PRO

Sprzęt wchodzący w skład produktu UWAGA SŁUCHOWA PRO sprawdził się jako najbardziej innowacyjne rozwiązanie na rynku, działające w pełnym spektrum częstotliwości, bez kompresji i z wysokim poziomem wydajności. Może być używany nie tylko w profesjonalnych gabinetach, lecz także w szkołach i przedszkolach pod opieką przeszkolonego terapeuty lub nauczyciela.

**Dowiedz się, w jaki sposób
UWAGA SŁUCHOWA PRO
może pomóc w Twojej placówce
lub gabinecie.**

→ www.nowaera.pl/uwaga-sluchowa

